

به کارگیری شبکه عصبی مصنوعی در رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه گندم و تعیین حق‌بیمه آن پژوهش موردي: شهرستان قائن

دکتر محمد رضا کهنسال^{*}، سید حسین محمدزاده^{**}، امین نعمتی^{***}

چکیده

در این مطالعه، به منظور بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه گندم از سوی کشاورزان شهرستان قائن در استان خراسان جنوبی و تعیین حق‌بیمه آن در سال زراعی ۱۳۸۹-۹۰، تعداد ۱۳۴ عدد پرسشنامه با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده، تکمیل و برای براورد از مدل اقتصادستجی لاجیت و شبکه عصبی مصنوعی استفاده شده است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که حق‌بیمه، یکی از عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات کشاورزی از سوی کشاورزان منطقه است، بنابراین در این مطالعه، نخست، به تعیین حق‌بیمه پرداخته، و سپس با استفاده از شبکه عصبی مصنوعی ضریب‌های اهمیت عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه گندم محاسبه شده است. در مرحله بعد با بهره‌گیری از مدل لاجیت، اثر نهایی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه براورد شد. نتایج همچنین نشان می‌دهد، عوامل اقتصادی و اجتماعی گوناگونی بر پذیرش بیمه و تقاضای آن مؤثر بوده است. مثبت و معنیدار شدن ضریب سابقه و سطح زیر کشت نیز، نمایانگر اثر مثبت این دو متغیر، بر پذیرش بیمه است؛ اما سن کشاورزان رابطه‌ای معکوس با پذیرش بیمه محصول گندم دارد. همچنین منفی و معنیدار بودن ضریب قیمت انتظاری (پیشنهادی) گویای آن است که با افزایش حق‌بیمه (سهم کشاورز) پذیرش بیمه از سوی کشاورزان کاهش می‌یابد.

کلیدواژه‌ها:

بیمه کشاورزی، حق‌بیمه، شبکه عصبی مصنوعی، مدل لاجیت، گندم.